

Nr 34

Skatteutskottets betänkande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition 1973: 103 med förslag till lag om avdrag vid inkomsttaxeringen för bidrag till Stiftelsen Bostadskooperationens garantifond, m. m.

Propositionen

I proposition 1973: 103 har Kungl. Maj:t (finansdepartementet) föreslagit riksdagen att anta vid propositionen fogat förslag till lag om avdrag vid inkomsttaxeringen för bidrag till Stiftelsen Bostadskooperationens garantifond, m. m.

I propositionen föreslås att Stiftelsen Bostadskooperationens garantifond skall befrias från skyldighet att erlagga inkomst- och förmögenhetsskatt för medel som den förvaltar i enlighet med sitt ändamål. Ändamålet avses vara att stå som låntagare för de statliga lån för hyresbortfall som kan komma i fråga för bostadsrättsföreningar anslutna till HSB eller Svenska riksbyggen liksom att ombesörja återbetalning av sådana lån. Återbetalningar avses skola finansieras genom tillskott från föreningar i nyproduktionen. Bidrag till stiftelsen i detta syfte föreslås få i princip utgöra avdragsgill omkostnad vid taxeringen.

De föreslagna reglerna avses skola träda i kraft omedelbart.

Författningsförslaget**Förslag till**

Lag om avdrag vid inkomsttaxeringen för bidrag till Stiftelsen Bostadskooperationens garantifond, m. m.

Härigenom förordnas som följer.

1 § Bidrag, som lämnas till Stiftelsen Bostadskooperationens garantifond, utgör avdragsgill kostnad vid beräkning enligt kommunalskattelagen (1928: 370) och förordningen (1947: 576) om statlig inkomstskatt av nettointäkt av den förvärvskälla som utgör givarens huvudsakliga verksamhet. Vad nu sagts gäller icke bidrag, som lämnas av sådan bostadsförening eller sådant bostadsaktiebolag som avses i punkt 3 av anvisningarna till 24 § kommunalskattelagen (1928: 370).

Skattskyldig, som vill erhålla avdrag enligt första stycket, skall vid självdeklaration foga intyg från stiftelsen om bidragsbeloppets storlek.

2 § Stiftelsen är icke skyldig att erlagga skatt för inkomst och förmögenhet såvitt angår förvaltningen av medel, som avses i 1 § eller kungörelsen (1972: 760) om lån avseende kostnader för outhyrda lägenheter.

3 § Medel, som utbetalas från stiftelsen för att täcka kostnader för outhyrda lägenheter, skall hos mottagaren upptagas som skattepliktig intäkt för det beskattningsår då medlen kommit honom till godo. Bidrag, som lämnas till sådan bostadsförening eller sådant bostadsaktiebolag som avses i punkt 3 av anvisningarna till 24 § kommunalskattelagen (1928: 370), utgör dock icke skattepliktig intäkt.

Denna lag träder i kraft dagen efter den, då lagen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling.

Utskottet

Vid 1972 års höstriksdag beslutades att ett särskilt stöd i form av lån skall utgå till ägare av statligt belånade bostadshus för uteblivna hyresintäkter till följd av att lägenheter inte kunnat hyras ut eller upplåtas i normal omfattning under åren 1971—1973 (prop. 1972: 124, CU 32, rskr 306, SFS 1972: 760, jfr CU 1973: 19). Med hyresintäkter jämföras årsavgift för bostadsrättslägenhet eller annan avgift som erläggs för nyttjandet av lägenheten. En särskild fond — Stiftelsen Bostadskooperationens garantifond — kommer nu att tillskapas för bostadsrättsföreningar anslutna till HSB och Svenska riksbyggen med huvudsakligt ändamål att ta upp lån för hyresbortfall, att ta emot bidrag och lämna tillskott för att täcka hyresbortfall och att administrera den verksamhet som sammanhänger härmed. Bakgrunden härtill är att varje bostadsrättsförening är en sluten förvaltningsenhet och att en resultatutjämnning mellan de olika bostadsrättsföreningarna inte är förutsedd i det regelsystem som gäller för föreningarna. För att bostadskooperationen inom ramen för vederbörande topporganisation på lämpligt sätt skall kunna utnyttja resurserna för att täcka ifrågavarande hyresförluster och åstadkomma en i samband härmed erforderlig resultatutjämnning erfordras således ett särskilt clearingförfarande. Ett arrangemang av nu ifrågavarande slag har också förutsatts i de riktlinjer för låneverksamheten som riksdagen fastställt.

Mot bakgrunden av de speciella skatteförhållanden som gäller för HSB och Svenska riksbyggen och för bostadsrättsföreningarna föreslås i propositionen att stiftelsen befrias från skyldighet att erlagga inkomst-

och förmögenhetsskatt för medel som influtit i dess verksamhet liksom för avkastningen därav. Vidare föreslås att den skattemässiga behandlingen av bidrag till eller från stiftelsen regleras.

Enligt vad som framgår av propositionen kommer stiftelsen att undantas från tillsyn enligt lagen (1929: 116) om tillsyn över stiftelser. Med anledning av den kritik, som riktats mot de skatteförmåner som vissa stiftelser åtnjuter och de önskemål som i olika sammanhang framkommit angående ökad insyn i och inflytande över stiftelser av skilda slag, bör framhållas att statsmakterna i detta fall på andra vägar kommer att få tillfredsställande möjligheter till inflytande och kontroll. Utskottet förutsätter att Kungl. Maj:t utser revisor i stiftelsen. Vidare medför den aktuella långivningen — som fordrar speciella, av Kungl. Maj:t utfärdade föreskrifter — möjligheter till inflytande och kontroll från statsmakternas sida. I sammanhanget kan också nämnas att vederbörande kommun vanligtvis i någon form är representerad i styrelsen för samtliga ifrågavarande bostadsrättsföreningar.

Stöd för uteblivna hyresintäkter till bostadsrättsföreningar torde i allmänhet bli aktuellt endast i fråga om nybildade föreningar. Dessa föreningar är visserligen i princip skattskyldiga för all inkomst. Deras ekonomiska situation är emellertid undantagslöst sådan, att underskott uppkommer vid taxeringen, och i praktiken utgår därför inte någon inkomstskatt. Föreningarna erlägger inte heller förmögenhetsskatt. Tillkomsten av ifrågavarande clearingsystem kan givetvis inte motivera en faktisk ändring i detta hänseende.

Med hänvisning till det anförda och till de övriga förutsättningar som anges i propositionen har utskottet inte något att erinra mot den föreslagna skattebefrielsen för Stiftelsen Bostadskooperationens garantifond. Utskottet tillstyrker också att frågan om den skattemässiga behandlingen av bidrag till stiftelsen och av medel som utbetalas från stiftelsen regleras i enlighet med förslagen i propositionen.

Utskottet hemställer

att riksdagen med bifall till propositionen 1973: 103 antar det vid propositionen fogade förslaget till lag om avdrag vid inkomsttaxeringen för bidrag till Stiftelsen Bostadskooperationens garantifond, m. m.

Stockholm den 8 maj 1973

På skatteutskottets vägnar

ERIK BRANDT

Närvarande: herrar Brandt (s), Engkvist* (s), fru Nettelbrandt (fp), herrar Kristenson (s), Josefson i Arrie (c), Wärnberg (s), Larsson i Umeå (fp), Carlstein (s), Sundkvist (c), Nilsson i Trobro* (m), Stadling (s), Westberg i Hofors (s), Björk i Gävle (c), Söderström (m) och fru Normark (s).

* Ej närvarande vid betänkandets justering.